

Vastaus Victor Snellmanin ja Patrik Karlssonin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen ruotsinkielisen varhaiskasvatusryhmän avaaminen Kivistöön syksyllä 2026 ja kielellisten palveluiden pilottimalli /KK (kvalt)

VD/2243/00.02.00.03/2026

KK/E-LS/SR

Victor Snellman ja **Patrik Karlsson** sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin on toimittava ripeästi varmistaakseen kielelliset oikeudet ja estääkseen veronmaksajien pako naapurikuntiin. Kivistön suuralueen kasvu ja kesän 2025 puistoruokailussa tehdyt havainnot osoittavat, että ruotsinkielisille varhaiskasvatuspalveluille on välitön ja kasvava tarve. Perheet Kivistöstä ja lähialueilta, esimerkiksi Seutulasta, harkitsevat muuttoa pois Vantaalta, koska lähipalveluita ei ole saatavilla omalla kielellä.

Vastikään valmistuneessa VOXIT-kyselyssä vastaajista haluaa Kivistöön ruotsinkielisen päiväkodin 13 %, peruskoulun 11 % ja kielikylpyluokan 17 %. Lukemat ovat huomattavan suuret verrattuna Vantaan ruotsinkielisten keskimääräiseen osuuteen.

Aiempi yritys perustaa ryhmä Kivistön Aurinkokiven koululle epäonnistui puutteellisen tiedotuksen vuoksi, ei kysynnän puutteen vuoksi. Toisin kuin usein oletetaan, hankkeen resursointi ei ole kynnyskysymys: tarve on vain muutamalle ruotsinkieliselle kasvattajalle.

Vantaalla Hakunilaan on rakenteilla päiväkotitalo Silva, joka on kaupungin ensimmäinen päiväkotitalo, jossa suomen- ja ruotsinkielinen päiväkotitalo toimivat samassa rakennuksessa. Näin saa tilaratkaisut ja esimerkiksi ruokailut hyödynnettyä tehokkaasti. Silti ratkaisussa otetaan huomioon mm. eri kielten pedagogiset tarpeet ja hallinnollinen vastuunjako.

Tästä konseptista voi ottaa elementtejä ja kehittää Kivistöön samalle pohjalle rakentuva ratkaisu.

Jotta vastaamme asukkaiden tarpeeseen ja turvaamme alueen pito- ja vetovoiman, toiminnan on aloitettava viimeistään syksyllä 2026.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:

1. Käynnistää välittömästi kohdennetun tarveselvityksen ja aktiivisen ilmoittautumisprosessin Kivistön ja lähialueiden ruotsinkielisille perheille hyödyntäen suoraa asukasviestintää.
2. Varaa tarvittavat resurssit ja tilat siten, että ruotsinkielinen päiväkotiryhmä tai -yksikkö aloittaa toimintansa Kivistössä mielellään syksyllä 2026, kuitenkin viimeistään elokuussa 2027.
3. Vakiinnuttaa Kivistön hankkeen pohjalta ”Vantaan mallin”, jossa kaikkien asuinalueiden kielivähemmistöpalvelut markkinoidaan ja resursoidaan ennakoivasti ennen kuin perheet tekevät päätöksiä muualle muuttamisesta.”

Kaupunginvaltuusto 23.3.2026 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Victor Snellmanin ja Patrik Karlssonin aloite ruotsinkielisen varhaiskasvatusryhmän avaaminen Kivistöön syksyllä 2026 ja kielellisten palveluiden pilottimalli

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitettiin, että Kivistöön perustetaan syksystä 2026 alkaen ruotsinkielinen varhaiskasvatusryhmä, ja että Vantaalle kehitetään toimintamalli, jossa palvelua tarjotaan vähemmistökielellä kaikilla asuinalueilla. Palveluverkkoa suunniteltaessa on tärkeää ottaa huomioon seuraavat näkökohdat.

Palvelun järjestämisvelvollisuus

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Palvelutarjonnan suunnittelussa Vantaan kaupunki hyödyntää lasten määrää koskevia ennusteita. Varhaiskasvatuspalvelut suunnitellaan 85 prosentin osallistumisasteen perusteella, eli lähtökohtana on, että 85 % 1–6-vuotiaista lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen.

Ennuste ruotsinkielisten 1–6-vuotiaiden lasten määrästä

Varhaiskasvatuksen palveluverkon suunnittelun tulee perustua ennusteisiin niiden lasten ikäryhmästä, joilla on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen. Alla olevasta taulukosta käy ilmi ruotsinkielisten 1–6-vuotiaiden lasten määrän alueittainen ennuste vuosille 2026–2033.

Alue	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Vantaa	343	349	337	345	348	352	355	356
<i>Myyrmäen suuralue</i>	87	84	75	75	76	76	76	75
<i>Kivistön suuralue</i>	24	27	28	32	36	36	36	37
<i>Aviapoliksen suuralue</i>	46	45	41	41	39	39	40	40
<i>Tikkurilan suuralue</i>	87	88	85	86	85	86	87	87
<i>Koivukylän suuralue</i>	29	32	35	37	37	38	39	39
<i>Korson suuralue</i>	27	29	29	29	30	30	30	30
<i>Hakunilan suuralue</i>	42	42	43	43	43	44	45	45

Koska noin 30 prosentilla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen lapsista on muu äidinkieli kuin ruotsi, ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen peittävyysaste on vuonna 2026 väestöennusteeseen nähden noin 100 prosenttia. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa paikan tarvitsevien lasten kokonaismäärää vuonna 2033 voidaan arvioida realistisesti seuraavan laskelman perusteella:

Ennuste ruotsinkielisten 1–6-vuotiaiden lasten määrästä vuonna 2033	Osallistumisaste 85%	30 % lisäys muunkielisistä lapsista	Paikkatarve yhteensä
356	303	91	394

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen palvelutarjonta Vantaalla vuonna 2026

Vantaalla ruotsinkielistä varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa joko kaupungin omana toimintana tai yksityisten palveluntuottajien toimesta palvelusetelillä tai lasten yksityisen hoidon tuella. Alla olevasta taulukosta ilmenevät kunnallisen ja yksityisen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen paikkakapasiteetti sekä käytetyt paikat.

Kunnallinen päiväkoti	Paikkamäärä / Varhaiskasvatus + esiopetus	Käytetyt paikat
Trollebo daghem	63	54
Håkansböle daghem - Västersundom förskola	42 + 14	53,5
Mårtensdal daghem och förskola	147	128,5
Dickursby daghem och förskola	119	112
Kunnallinen yhteensä	378	353
Yksityinen palveluntuottaja		
Dagvårdsföreningen Fyndet (4 yksikköä)	56	56
Folkhälsan daghemmet Lyckoslanten (Ruotsinkielinen varhaiskasvatus sekä kielikylpyvarhaiskasvatus)	21	21
Yhteensä	455	430

Laskelma osoittaa, että ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen kapasiteetti on riittävä vuoteen 2033 saakka. Jos ruotsinkielistä palveluverkkoa laajennetaan alueille, joilla palvelua ei tällä hetkellä ole, on nykyisissä yksiköissä vastaavasti vähennettävä paikkojen määrää, koska palvelutarve ei kasva. Tällainen muutos voi heikentää nykyistä palveluverkkoa ja lisätä henkilöstön rekrytointihaasteita, sillä tutkimusten mukaan pieniin yksiköihin on vaikeampi rekrytoida henkilöstöä kuin suurempiin yksiköihin.

Laadukas varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus muodostaa koulutusjärjestelmämme perustan. Sillä on ratkaiseva merkitys lasten kasvulle ja kehitykselle, ja se luo pohjan myöhemmälle koulupolulle. Oppimistulosten heikkenemiseen ei voida vastata pelkästään perusopetuksessa, vaan tarvitaan varhaisia ja laaja-alaisia yhteiskunnallisia toimia.

Kaikenlainen varhaiskasvatus ei kuitenkaan tuota toivottuja tuloksia, vaan toiminnan on oltava laadukasta. Kaiken toiminnan tulee perustua pedagogisiin lähtökohtiin. Vantaalla lasten kielitaustat ovat moninaiset, ja monet ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuvista lapsista ovat kaksikielisiä siten, että ruotsi on heidän heikompi kielensä. Lapsen kielellistä kehitystä tuetaan ennen kaikkea tietoisella ja laadukkaalla pedagogiikalla. Tämä edellyttää henkilöstöltä vahvaa pedagogista osaamista sekä riittävää ruotsin kielen taitoa, jotta he voivat toimia kielellisinä malleina ja tukea lasten oppimista.

Laadukkaan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen keskeinen edellytys on, että saatavilla on riittävästi osaa-vaa ja kelpoista henkilöstöä, jolla on hyvä ruotsin kielen taito. Useissa tutkimuksissa on todettu, että henkilöstön rekrytointi voi olla haastavaa pieniin yksiköihin tai ryhmiin, joissa toimintakieli poikkeaa yksikön enemmistökielestä. Tämä vaikuttaa mahdollisuuksiin vahvistaa ruotsin kielen käyttöä johdonmukaisesti arjessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisussa Selvitys ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta Suomessa (2026) todetaan, että kaksikielisten kuntien oppimisympäristöt alueilla, joilla enemmistökieli on suomi, ovat usein rajallisempia ja ympäröivä suomenkielinen kulttuuri vähentää luonnollista ruotsinkielistä vuorovaikutusta. Ylläpitämällä Vantaalla riittävän suuria ruotsinkielisiä yksiköitä voidaan vahvistaa ruotsinkielistä toimintaympäristöä ja siten tukea paremmin lasten kielellistä kehitystä.

Pienet yksiköt tai suomenkielisten päiväkotien ruotsinkieliset ryhmät ovat myös alttiimpia henkilöstön poissaolojen ja sairaustapausten vaikutuksille. Jos sijaisia joudutaan ottamaan suomenkieliseltä puolelta, lasten lakisääteisen oikeuden toteutuminen ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen voi vaarantua. Ulkopuolisten sijaisten palkkaaminen puolestaan lisää toiminnan kustannuksia.

Vantaalla järjestettiin ruotsinkielistä varhaiskasvatusta suomenkielisessä Kartanonkosken päiväkodissa ajalla 1.8.2016–31.7.2018. Toiminta lopetettiin ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi, minkä seurauksena toiminta ei täyttänyt lain ja opetussuunnitelman määräyksiä varhaiskasvatuksen toimintakielestä.

Tilat

Päiväkotitoiminnan tilojen turvallisuuden ja terveellisuuden varmistamiseksi on otettava huomioon useita säädöksiä ja ohjeita. Rakennuksen turvallisuuteen vaikuttavat monet tekijät, kuten yksikön koko, taroituksenmukainen mitoitus ja tilaratkaisut. Tämä tarkoittaa, että tilojen tulee olla nimenomaan toimintaa varten suunniteltuja. Kivistössä ei tällä hetkellä ole vapaita tiloja ruotsinkieliselle varhaiskasvatustoiminnalle. Kivistöstä pääsee junalla Martinlaakson asemalle viidessä minuutissa, ja asemalta on noin yhden kilometrin matka Martinlaakson päiväkotiin.

Kivistössä on tällä hetkellä suomenkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 1 071 paikkaa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa 286 paikkaa. Alueen investointien toteutumisesta riippuen kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen määrä on vuonna 2030 yhteensä 1 071–1 155, jolloin varhaiskasvatuspaikkojen

kokonaismäärä on 1 402–1 486. Laskelmien mukaan alueella on vuonna 2035 yhteensä 1 412 lasta ikäryhmässä 1–6 vuotta.

Palveluverkko

Vantaan kaupungilla on vuosien 2026–2029 talouden tasapainotusohjelma. Yksi ohjelman toimenpiteistä on päiväkotien täyttöasteiden nostaminen. Koska ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen määrää ei ole tarpeen lisätä, uusien yksiköiden perustaminen muille alueille Vantaalla edellyttäisi paikkamäärän vähentämistä nykyisissä yksiköissä.

Pienet yksiköt ovat usein haavoittuvampia henkilöstön saatavuuden näkökulmasta, ja kelpoisen henkilöstön rekrytointi pieniin toimintayksiköihin on osoittautunut haastavaksi. Toiminnan hajauttamiseen liittyy merkittävä riski ruotsinkielisten palvelujen turvaamisen kannalta.

Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella kasvatuksen ja oppimisen toimiala katsoo, ettei palveluverkkoon ole tällä hetkellä perusteltua tehdä muutoksia.

Kaupunginhallitus 7.9.2026

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Victor Snellmanille ja Patrik Karlssonille sekä 30 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Victor Snellmanin ja Patrik Karlssonin aloite ruotsinkielisen varhaiskasvatusryhmän avaaminen Kivistöön syksyllä 2026 ja kielellisten palveluiden pilottimalli

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen asiantuntija Eva-Lotta Skogberg, puh. 040 182 4080
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)